

Nationalekonomins doktrinhistoria

Claes-Henric Siven

Nationalekonomins utveckling

C:a 250 år gammal vetenskap
med rötter tillbaka till tiden f.Kr.

Två källor till kunskap:

1. Den faktiskt observerade verkligheten
2. Logiska slutsatser

Varför studera doktrinhistoria?

Viktigt forskningsområde

Kastar ljus över dagens forskning

Ekonomi från forngrekiskan

Xenofon om arbetsfördelningen
(omkring 400 f Kr.)

Bibeln om intertemporal
resursallokering

Medeltiden

- Skolastikerna
- Tomas av Aquino på 1200-talet

Merkantilisterna

Tankarna växte fram i samband med
den starka furstemakten

1. Organisering av ekonomin
2. Ekonomiska teorier

Ekonomin behövde regleras och målet
var bl a exportöverskott

Ludvig XIV:s finansminister Colbert

Anders Berch professor i Uppsala 1741

Förklassikerna

i mitten/slutet av 1700-talet
Francois Quesnay
Ursprungligen läkare vid hovet
Det ekonomiska kretsloppet
Fysiokrat i opposition mot merkantilisterna

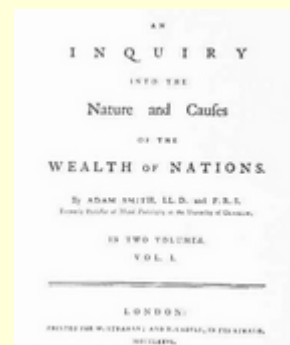
Förklassikerna

i mitten/slutet av 1700-talet
Francois Quesnay
Ursprungligen läkare vid hovet
Det ekonomiska kretsloppet
Fysiokrat i opposition mot merkantilisterna
David Hume
Kvantitetsteorin och betalningsbalansen

Klassikerna

Adam Smith:
Wealth of Nations 1776

Klassikerna

Adam Smith:

Wealth of Nations 1776

Egenintresset,
prismekanismen,
den osynliga handen

David Ricardo

Börsmäklare

Inflationen under napoleonkrigen

Teorin för relativpriserna -
arbetsvärdeläran

Teorin för de komparativa
kostnaderna

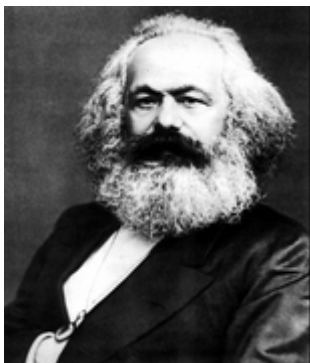
Says lag – utbudet skapar
sin egen efterfrågan

Robert Malthus kritik av Says lag

Befolkningsfrågan. De positiva
och negativa hindren

John Stuart Mill utvecklade
Ricardos handelsteori

Karl Marx

Karl Marx

Produktivkrafterna
(naturresurser och teknologi)

Produktionens organisation
(det ekonomiska systemet)

Den ideologiska överbyggnaden
(stat, lagar, litteratur, konst,
vetenskap och religion)

I väntan på det neoklassiska genombrottet

Paradigmskiften

Johann Heinrich von Thünen

Lokaliseringsanalys

Utvecklade marginalproduktivitetsteorin

Det neoklassiska genombrottet

William Stanley Jevons

Konsumtionsteori och kapitalteori

Léon Walras

Den allmänna jämviktsteorin

Andra generationens neoklassiker

Alfred Marshall

Partiell jämvikt, utbuds- och efterfrågekurvor

Knut Wicksell

Andra generationens neoklassiker

Alfred Marshall

Partiell jämvikt, utbuds- och efterfrågekurvor

Knut Wicksell

Naturvetare, socialt engagemang. Vad berodde fattigdomen och dryckenskapen på?

Malthus

Kvantitetsteorin och prisnivån

Andra generationens neoklassiker

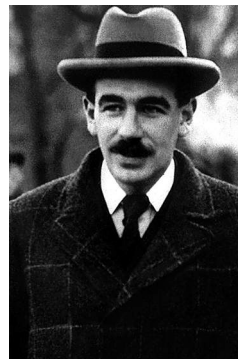
Wilfredo Pareto

Irving Fisher

Förväntade och oväntade förändringar av prisnivån

Keynesianismen

John Maynard Keynes

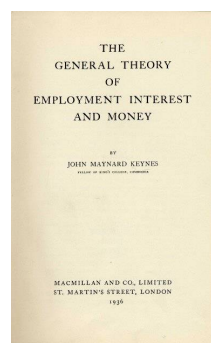

Keynesianismen

John Maynard Keynes

Versailles

The General Theory 1936

Keynesianismen

John Maynard Keynes

Versailles

The General Theory 1936

Multiplikator- och
likviditetspreferensteorin

Keynesianismen

Keynesianismens uppgång och fall

IS-LM-analysen

Produktiv teori

Inflation och arbetslöshet

Stockholmskolan

Erik Lindahl

Arbetslöshetsutredningen

Bertil Ohlin

Gunnar Myrdal

Två svenska nobelpris i ekonomi

Efterkrigstiden

Internationalisering

Matematisering (Paul Samuelson)

Kvantifiering (ekonometri)

Nya studieobjekt (public choice)

